

Erika
Füle

NESTIHOL

Erika Füle

Nestihol

© Erika Füle 2021

Obálka: František Bařon

Korektúra: Katarína Markovová

ISBN 978-80-270-9224-6

*Votrelec v útrobach
a slnko v očiach,
na kolísavej ceste do neznáma*

V noci sa k nemu prikradla barbierka, strihala nehlučne, svižne, bez nožníc a bez hrebeňa. Jemne. Musela to byť žena, žiaden holič s neohrabanými prstami. Vankúš vyzeral ráno špinavý. Včera ho prest'ahovali do inej izby, hotelové čerstvo vyprané posteľoviny. Čo je to? Nasadil si okuliare. Kučeravé svetlosivé chumáče bezbolestne vykmásané v spánku pokrývali bielu obliečku. Ako ružové lupene. Len žiadna ruža nie je šedivá. Sprchoval sa dlho, znovu a znovu si mydlil hlavu a s údivom pozoroval páperie miznúce v odtoku. Takto sa začína koniec? Veľakrát počul, čo nasleduje. Najskôr vlasy, potom začne človek rapídne chudnúť, bolesti budú silnejšie, tabletky prestanú zaberat', čakanie, morfium.

Nevie, ako sa mu dostal do tela. Najprv sa musel opatrne zabývať, pohodlne a potichučky sa usalašiť, nájsť si miesto v pavučine jeho pľúc, až sa odhodlal udriet'. Upozorniť na seba. Je načase, aby mu našiel meno. Spolubývajúci. Podnájomník. Môj pľúcny brat. Nie, nijaké lichôtky. Votrec. Nenávidí ho.

Prvá prenikavá bolesť prišla pred viac ako mesiacom. Vyblyskla z ľavého pleca a tiahla sa krížom dolu k drieku. Strašne to bolelo. Zvíjal sa na gauči, nevedel čo skôr, striedavo sa chytal za rameno, za krížce, akoby to mohlo pomôcť. Ten siahodlhý kĺč nesedel vo svalce, neboli to ani kosti čo boleli, len guľový blesk plný energie, ktorý sa prehnal útrokami. Po chvíli, presnejšie po niekoľkých dlhých minútach, bolesť pominula. Vystrašene sa posadil, civel na televízor a ničomu nerozumel. Potom začal uvažovať. Zastavené vetry. Čo iné? Núti ho jest' celé hory ovocia. Niekde vyčítala či počula, že denne sa musí aspoň pol kila ovocia a zeleniny. Nie div, že má v črevách revolúciu. Dobré, pripúšťa, mal by sa viac hýbať, rýchlejšie by mu trávilo. Našťastie nebola práve v izbe, asi by jej vynadal. Chúd'a dievča.

Večer sa chystali k priateľom na oslavu narodenín. Posielal ju samu. Vymyslel si, že ho bolí hrdlo, prišlo to celkom náhle, pred chvíľou. Pozeral sa na správy, Bush mladší si potriasal ruku s Tonym Blairom, nevie či akurát od toho, ale ako sa díval na tie ich úškrny, začalo ho škriabať v hrdle. Cíti aj slabú horúčku, nechce nakaziť ostatných. Odmietala ísť bez neho. Pre oslávenca kúpili darček, aj kvetinku pre pani, k tomu fl'ášu vína. Čo s tým?

Ved' nemusí zostať dlho, presviedčal ju. Ľahol si zavčasu, pre istotu si vzal dva aspiríny proti bolesti, nič iné doma nenašiel. Spal až do rána, nepočul, kedy prišla domov.

Pokračovanie sa dostavilo o niekoľko dní. Zas ten pálivý blesk od ramena križom dolu. Večer zistil, že nemôže ležať na ľavom boku, zabolelo to. Na chrbte spať nechcel, vtedy chrápe, to vedel. Ľahol si teda na pravý bok a vystrčil na ňu zadok. Po chvíli cítil, ako sa mu nalepila na chrbát. Spokojne zaspal.

Cez víkend sa bolesť vrátila. Ovocie nejedol skoro žiadne, občas banán, zeleniny len málo, trochu šalát, paradajky. To predsa nemôže škodiť. Nútil sa na prechádzky. Po raňajkách vyniesol smeti, poobede prešiel aj cez cestu a prizeral sa chlapcom, ako hrajú americký futbal na veľkom pieskovom ihrisku. Na vedľajšej premočenej trávnej ploche sa pod dohľadom mladých mamičiek preháňali deti bez lopty. Od ihrisk sa vracal domov širokou okľukou, ráznym krokom obchádzal celý park.

Jedno ráno potom, z ničoho nič, stratil hlas. Naokolo zúrila chrípka, koho stretol, každý bol soplavý. Cez stenu počul suseda, kašlal, až mu šlo pľúca roztrhnúť. Tiež bol nedávno prechladnutý, dva dni mal dokonca zvýšenú teplotu, ešte aj dnes pokašľoval. Pripisoval to následkom. Hrdlo ho ale nikdy nebolelo, prečo teda práve hlasivky? Nuž čo, prejde to.

Neprešlo. Kúpil si tabletky proti kašľu, nepomohli, hlas sa nevracal. Hlúpe bolo, že nemohol telefonovať. Počul dobre, ale nik okrem nej nerozumel, čo sa pokúša povedať. Aj pre ňu opakoval každé slovo aspoň dvakrát. Ona chodila do práce, on celé dni sedel doma sám a telefón zvonil a zvonil. Bol z toho rozladený a nervózny. Aj z tej nekonečne dlhej zimy. Podľa kalendára bol marec, pod oknom už vyliezli snežienky, modré a žlté krókusy, všetko sa tlačilo zo zeme, narcisy aj tulipány, ale zima nepoľavila. Len pár, doslova, pár stupňov nad nulou. K tomu ťažké, nízke mraky, často pršalo, fúkal studený vietor. Nenávidel tú tmavú bezfarebnú zimu, nenávidel ju ako nikdy predtým.

Vydržať! Každým dňom si opakoval a v duši sa povzbudzoval. Začiatkom apríla letia na ostrov, to je len pár týždňov, letenky sú kúpené. Na ostrove je teplo a slnko, uvidíš, hneď vyzdraviem, pokúšal sa aj ju upokojiť. Nedala sa. Posledný týždeň pred odchodom ho prinútila zájsť na polikliniku.

Obvodná lekárka ho popočúvala, pozrela do hrdla a poslala na ďalšie vyšetrenia do nemocnice. Nepovedala prečo a on sa nepýtal. V stredu krv, testy, chceli od neho ešte aj chrchlance. Röntgen pľúc. Vo štvrtok ďalší röntgen. Výsledky budú začiatkom ďalšieho týždňa, v pondelok alebo utorok.

Nevedeli presne povedať, ktorý deň. Lenže odlet na ostrov je v utorok. Nestihnú to. Čo teraz? Ona zavolała do cestovnej kancelárie, pokúsila sa vymeniť letenky, posunúť ich o týždeň, z tretieho na desiateho apríla. Všetky dátumy si pamätá, ešte dlho si ich bude pamätáť. Ďalší týždeň bol veľkonočný, beznádejne vypredaný. Zavolajú, ak by sa niečo uvoľnilo, sľuboval hlas v telefóne. Svet sa nezrúti, v najhoršom nechajú prepadať letenky, niečo im z ceny vráti. Boli z toho obaja smutní.

V pondelok ráno volali z cestovnej kancelárie, na utorok desiateho je jedno miesto voľné, ale len jedno a na dva týždne. Sedeli v kuchyni s hlavami nad kalendárom. Znamenalo by to, že ona odletí, ako plánovali, v utorok tretieho a on príde o týždeň neskôr. Na ostrove strávia týždeň spolu a v rovnakom poradí sa vrátia, najprv ona, on týždeň po nej. Pocestujú ako rozháraná rodina. Smiali sa, tešili sa, rýchlo prebalili kufre. Ostrov ako droga, obaja pociťovali abstinénčné príznaky. Netušili, že tie tri týždne budú patriť medzi najťažšie v ich živote.

Druhý deň ráno ju ešte za tmy odviezol na letisko. Pred obedom potom volali z nemocnice. Prišli výsledky testov. V stredu o desiatej ho tá a tá doktorka čaká v nemocnici, hlavný blok fakultnej nemocnice, druhé poschodie. Vtedy a tam sa dozvedel rozsudok. Presnú diagnózu. Ústne, aj pekne na papieri. Rakovina pľúc, malobunková, niekoľko nádorov s metastázami. Predstava, ako *Ten*, on bez mena, sedí v rozvetvených konároch pľúc, nebola celkom nesprávna. Nebol však sám. Stihol si zadovážiť pár menších súrodencov a práve jeden z nich tlačil na hlasivky. Darebáci si vytvorili priateľsky rodinné prostredie, stolovali zahŕňajúcu hnedú polievku, ktorá sa nasávala do huboviny jeho pľúc. Teraz už vedel všetko. Čo, prečo, začo. *Ten* tlačil na hlasivky, preto stratil hlas. Metastázy sa tiahli až k pečeni, preto tá putujúca bolesť. Nič neobvyklé, len diagnóza ako má byť. Pekne podľa veľkej lekárskej knihy. Operácia neprichádza do úvahy, zato hneď zajtra nasadia chemoterapiu. Dnes ešte pár testov. Netreba si zúfať, stav nie je beznádejný. Hlas lekárky znel profesionálne chladne.

Mama zomrela na rakovinu. Nikdy sa nestážovala, nikdy nebola chorá. Otec vtedy už nežil. Odrazu len volala, že je v nemocnici, ale všetko je v poriadku, iba ju vyšetrí, netreba si robiť starosti. Magda, bratova žena, mu neskôr vysvetlila, že To mala v maternici. Magda hovorila s doktorom, nemôžu ju operovať, je neskoro, niet pomoci, len tabletky, morfium. Navštívil ju v nemocnici. Celkom sa stratila v tej veľkej posteli. Jeho usmievavá mama. Oči mala tie isté, len sa akosi scvrkla, akoby ju exponovali v menšom merítku a s

tmavým filtrom. Tvár a ruky silno kontrastovali s bielymi povlakmi postele. Bolo to v auguste, mama sa celé leto vrtala v záhrade, bola opálená. Potom volali z nemocnice, že navždy zaspala.

Trvalo deň, kým mu všetko došlo. V spleti nemocničných chodieb a čakární sa cítil bezpečne, neviditeľná starostlivá ruka ho viedla z miesta na miesto, dostal aj obed.

Strach prichádzal až večer. Nezúfať, len pár dní vydržať, utešoval sa. Hlavne zajtra. Prvá chemoterapia. Nevedel, čo to znamená, len že ho napumpujú jedmi, priamo do žily. Potom si môže dopriať tri týždne oddych. Tak povedali. Nemohol jej volať, nebolo ho počuť, dohodli sa, že si budú písať textovky na mobil. Niekoľko denne. V utorok ráno letí za ňou, za slnkom, za teplom. V noci objímal jej vankúš.

Ráno o štvrtrej počul, ako buchla poštová schránka. Prišli noviny. V kuchyni si sadol za stôl a čítal pri pohári mlieka. Pomaličky, slová ťažko prenikali do vymetenej nočnej hlavy. Unavil sa, znovu si ľahol. Rádiobudík nastavil na siedmu.

Zobudil sa so splašeným srdcom na plné obrátky. Vrieskajúca hudba z rádiobudíka ho musela prebrať z hlbokého spánku. Na spánkoch vystúpili buchotajúce tepny, ruky sa mu triasli ako po riadnej opici. Pod sprchou sa preberal a pokúšal sa pokojne uvažovať. Jeho strach je prehnaný. Pýtal sa doktorky, či to bude bolieť, povedala, že vôbec nie. Báł sa iného. Nevedel si to vysvetliť. Seba. Že sám seba nezvládne, nebude mať dosť síl a zloží sa ako handrová bábika. Pred očami všetkých sa premení na neovládateľnú kôpku nešťastia.

Na chemoterapii boli traja. Jedna žena, starší, vysoký, statný muž a on. Neveľká izba, štyri postele, nočné stolíky, medzi posteľami skladacie zásteny opreté o stenu. Oblečení si ľahli na biele plachty. Zdravotná sestra celá v modrom rozjarene vpochodovala do izby, úsmev od ucha k uchu. Akoby najväčšou zábavou na svete bola práve chemoterapia. Pred sebou tlačila poschodový vozík s mučidlami, plastové vrecká a hadičky, injekčné striekačky, ampulky.

Pokukoval po susedke. Sestra jej vpichla ihlu do predlaktia, odpojila striekačku, na ihlu navliekla priesvitnú hadičku. K posteli pritiahla pojazdný stojan, zavesila naň vrecko s bielou tekutinou, otvorila ventil. Vyčkala prvú kvapku a pohľadila ženu po líci. Nevyzerala dobre, pleť mala vráskavú, žltohnedú od nikotínu, ako prsty silných fajčiarov. Keby mala šikmé oči, bola by celkom ako z Bangkoku. Hovorila hrubým až mužským hlasom. Nemohla

byť veľmi stará, možno päťdesiatnička, súdiac podľa mladistvého oblečenia. Tvár starenú pod krátkym účesom, vymaľované oči. Sotva sa prvá kvapka dostala hadičkou do žily, zaspala. Ležala nepohnuto so zavretými očami. Vyzerala už dávno mŕtva.

Manželka toho staršieho muža hlasno švitorila so sestričkou. Našli spoločných známych, mesto nie je také veľké. Obidve mleli ako kofy na trhu, medzi rečou sestra stihla pacienta rutinovane napojiť na prvé vrečko. Keď sestra odišla, žena potichu oznamovala mužovi: si v dobrých rukách, príjemní ľudia, neboj sa, zájdem aj za primárkou. Možno príde sama, podotkol muž, zvykne sa tu zastaviť na kus reči. Pravda, naposledy si bol sám, vtedy som ja nemohla, žena ho pohľadila po ruke.

Nemohol sa na nich dívať. Odvrátil ukrivdený pohľad do okna. Nemal ju poslať preč, sedela by teraz pri posteli a držala by ho za ruku. V jej ruke bol život. Pretože trubičkou ho teraz nebudú napájať, naopak, po kvapkách najprv vysajú všetku miazgu, a potom aj krv. To vrečko je len na pomýlenie. Naplnili ho vodou, ako keď klamú pacientov pri klinických testoch. Priesvitné kvapky. Jeho vnútorný obyvateľ sa chechtal. Si bábovka a nie chlap. Dobré, tak sa ukáž, aby som ti mohol jednu vraziť!

– Nech sa páči. Posledný pán na holenie! – Veselá sestra sa vrátila v rukách s osobnou váhou.

Položila ju pred posteľ a počkala, kým odrapotal svoje rodné číslo. Ha! Čo keby odvážila toho nepravého? Včera ho aj doktorka postavila na váhu. A teraz zase? Boja sa, že sa im stratí? Výšku nemerali. Do dĺžky sa teda nebude scvrkávať. Aj to je niečo. Sestra mu potom tlmeným hlasom vysvetlila, že dostane aj krv, potrebuje zlepšiť krvný obraz. No a dve vrecká chémie. Priamo do žily. Celá procedúra tak na štyri hodiny. Počítajú s ním aj na obed. Štyri hodiny sa môže dívať oknom. Nevzal si nič na čítanie, požaloval sa. Sestrička ukázala na pár kníh a časopisov na stolíku pri okne. Vybral si knihu o zaváraní ovocia a ďalšiu o príprave ovocných kokteíl. To je ono, namieša si svojho obľúbeného kardinála, trošku koňaku, trošku Grand Marnier a strihnúť cytostatikami, ha-ha-ha.

V utorok ráno letí na juh, na ostrov. Vydržať. Nič iné nie je dôležité, opakoval si.

Večer volal jej brat Peter. Šušlavo mu oznámil diagnózu. Sám nechápal prečo. Ako malé decko. Niekomu musel oznámiť tú novotu. Mám rakovinu, heč! Peter nič nepovedal, len prisľúbil, že sa na druhý deň zastaví. Ona poslala

textovku, je tu ako vždy, pekne a teplo, veľmi mi chýbaš, pusu na dobrú noc. Plakal ako malý chlapec, keď vytŕukával: spi sladko.

Dni v tom čudnom týždni ubiehali a točili sa celkom pomimo. Akoby sedel v kine a neprítomne sledoval hlavnú postavu pohybujúcu sa v mrákotách, tápajúcu v neveľkej miestnosti bez okien a bez dverí, narážajúcu do holých stien. V utorok ona odletela, v stredu dostal diagnózu, vo štvrtok prvú chemoterapiu. Ďalšie tri dni prespal. V nemocnici ho upozornili, že prvé dni po terapii musí brať špeciálne tabletky, je to niečo ako jed navyše. Bude po nich veľmi unavený, to teda aj bol, ale potom už bude lepšie.

Za týždeň schudol päť kíl. Od pondelka do štvrtka dve kilá a do ďalšieho pondelka tri. Vie to iste, vážil sa doma v kúpeľni, aj v nemocnici. Niežeby mu to prekážalo, potrebuje sa zbaviť svojho pivného brucha. Znovu má driek, môže nosiť opasok namiesto trakov. Len tá rýchlosť zarážala. Nepamätá sa, či pravidelne jedol, možno zabúdal, veľa spal.

Dostal tabletky na zlepšenie chuti do jedla. Šialene drahé, jedna tabletká drahšia ako obed v dobrej reštaurácii. Uškŕňal sa. V živote nemal problém s chuťou do jedla, skôr naopak. A teraz sa má nútiť. Prečo? Aby rýchlejšie nechudol? Keby jedol menej, alebo úplne prestal, možno by všetko urýchlil. Uchýliť sa v samote na malý ostrov a pomaličky pominúť v skalnej priehlbine.

Tenerife, krásna Tenerife. Ich ostrov. Ostrov večnej jari, kde sa vraj nestarne.

Bože môj, veď oni stavajú dom! V lete má byť hotový. Sotva v ňom bude bývať, nestihne to. Čo si ale ona počne s domom? Sama. V cudzine. Kto jej pomôže? Bude ju chodiť strašiť! Nie, bude jej pomáhať ako dobrý duch. Veď ona nevie ani vymeniť žiarovku, ani opraviť kvapkajúci vodovod. Zakaždým pôjde s prosíkom k susedom, zaklípká mihalnicami a sused hneď príbehne. Možno to bude vdovec, nakoniec sa do domu nasťahuje. Nikdy!

Sedel doma za zatvorenými dverami, sám, opustený, zabudnutý, televízor bežal od skorého rána. Večer rozsvietil všetky lampy, v každej izbe, predizbe, ešte aj v kúpeľni. Kŕmil sa tabletkami proti bolestiam a v nedlhých chvíľach medzi ospalosťou myslel na ňu. Vyrábala nehučnú hrkálku, akoby ju vešal malému dieťaťku nad postieľku alebo do kočiarika. Pre útechu, na potešenie. Celý dlhý týždeň bude sama. Ako on teraz. Šnúrka ovešaná hrkálkami, popísanými trubičkami od toaletného papiera, cukríkmi vo farebných obaloch a červenými jabĺčkami. Zavesil ju v spálni na lampu nad

postel'ou. Prídem skoro, vyhrievaj posteľ a neboj sa, trasľavou rukou čmáral fixkou na drsný kartónový podklad.

Odvykol si od samoty, dennodenne boli spolu. Mozog vymazal z pamäti dlhý čas prázdnoty po rozvode. Ako z počítača. Stačilo stisnúť správne tlačidlo a zlé roky boli preč. Život začínal večerom, keď mu upiekla pizzu. Po roku sa nasťahovali do spoločného. Viac si nezaslúži? Len dva roky?

Pred dvoma rokmi, keď to už veľmi potreboval, sa znovu odrazil od dna a plával v mori bubliniek. Zistil, že sa páči celkom normálnej a peknej žene, dokonca o hodný kus mladšej. Nemusí viac žiť sám. Láska? Zmysel toho slova už dávno zabudol. Rozumeli si. Neliezli si na nervy. Bola tvrdohlavá, ale dala sa presvedčiť. Aj on sa prispôboval. Hladko fungujúci vzťah. Neverí, že jej vo všetkom rozumie, na to by potreboval aspoň storočie. Majú príliš veľa za sebou a minulosť býva komplikovaná. Má ju veľmi rád. Možno sa tomu hovorí láska.

Ako môže byť taký veľký rozdiel medzi týždňom a siedmimi dňami? Týždeň s ňou ubehol ako jediné slnečné popoludnie. Po piatich hodinách letu pristál na ostrove, oťapený zo spánku a z hluku lietadla, skoro celú cestu prespal. Žmúril do slnka, otáčal hlavou a pokúšal sa rozhybať zmeravený krk. S batožinovým vozíkom sa v zástupe spolucestujúcich presunul do preplnenej priletovej haly, kufre na páse, hluk. Taxikári s menom hosťa na papieri sa tlačili medzi sprievodkyňami, ktoré nad hlavou otáčali podložky s názvom cestovnej kancelárie. Našiel tú správnu, otočil k nej vozík, keď priamo pred ním odrazu vyrástla ona. Opálená, usmiata, v krátkych nohaviciach, sandáloch a tričku. Úplne fantastická. V ruke červený kvet ibišteka.

– Pod! Je to autobus devätnásť. Už som sa spýtala. – Strčila mu do ruky kvet a prevzala vozík. – Aký bol let?

– Spal som. Ráno ma Peter cestou do práce hodil na letisko. Máš fajn bráchu.

Ani jej nebol schopný povedať, ako preveľmi čakal na túto chvíľu. Pokúsil sa aspoň o úsmev a kvietok jej strčil do vlasov. Zoblíkol si vetrovku aj sveter, vyhrnul rukáv na košeli. Bol biely ako mlieko, také odstáte, pokazené, do siva. Odrážal sa od nej ako reflexka za tmy. Zahanbene sa odtiahol.

V autobuse cestou z letiska švitorila. O tom, ako veľmi, veľmi jej bolo smutno, celé dni trávila v hoteli, sedela na balkóne, čítala, v prestávkach schádzala k bazénu zaplávať si. Večer sa prešla na pláž, cestou zjedla pizzu

alebo makaróny. Hotel veľmi chválila. Vymáhala od neho sľub, že ju nikdy viac nesmie nechať dlho osamote. Vtedy ešte nevedela o jeho diagnóze.

Po večeri jej mlčky podal ten papier. Pozoroval ju. Čítala dlho. Ani raz sa naňho nepozrela. Videl, že číta znovu a znovu. Potom prišli otázky. Dostal si už chemoterapiu? Aké to bolo? Koľkokrát ešte? Ako často? Povedal si v nemocnici, že letíš na Tenerife? Ukázal jej anglický preklad diagnózy pre tenerifských doktorov, doplnený prosbou o pomoc. Každý týždeň tak v stredu, alebo vo štvrtok musí zaslať výsledky krvných skúšok. Aha. Dobre. Zajtra je streda, tak aby sme šli k upírom. Na päť minút od ich hotela Columbus je nemocnica pre cudzincov, Hospiten Sur, vysvetľovala. To bolo všetko. Akoby mal zlomený prst na nohe a potreboval vymeniť gyps. Na okamih ho zachvátil hnev. Nechápe?! Prečo musí vždy reagovať celkom opačne? Dočerta, asi práve preto ju má tak rád.

O diagnóze viac nepadlo ani slovo. Jednoducho ju ignorovala. Alebo bola v šoku, ktorý strašné slovo rakovina zablokoval. Večer sedeli na balkóne, popíjali červené víno, on len olizoval, nechutilo. Po chvíli sa odvážila a s nesmelým úsmevom predložila svoj dôkladne prepracovaný časový plán aktivít na každý deň. Typická kantorka. Spoločný týždeň rozvrhla do poslednej minúty. Len sa okúňala vytiahnuť z kabelky papier s linajkami a štvorčekmi, na ktorom mala všetko pekne farebne zakreslené. Odtiaľ sa to vopred naučila naspamäť. Vyratúvala na prstoch. Vybavovačky, ale aj zábavy a výlety.

Pretože každá cesta na ostrov znamenala ďalšie a ďalšie povinnosti. Musia sa dať odfotiť. Potrebujú čerstvé fotky, miestnymi úradmi predpísaný formát. U fotografa v Los Cristianos ich robia na počkanie, zistila to. Dohodla aj stretnutie s Elenou, právnička Elena v úlohe ich strážneho anjela na ostrove. Začnú ale nemocnicou, hneď zajtra ráno. To opakovala viackrát, nový údaj v rozvrhu chýbal, dopĺňala pamäť. Na odber krvi sa chodí nalačno, nie? Z nemocnice sa vrátia do hotela, v pokoji sa naraňajkujú a potom sa odvezú autobusom do neďalekého Los Cristianos.

– Nepožičiame si radšej auto? – nesmelo sa spýtať. Nechcel ju strašiť, ale nevládal dlho chodiť. Pred týždňom nechala doma zdravého muža, dnes jej priletel len slabý odvar chlapa.

Nepochodil. Od autobusu je to len kúsok, aj k fotografovi, aj k Elene. Veď vieš, ako ťažko sa tam parkuje, odbila ho.

Na ďalšie dni naplánovala výlety, každý deň aspoň jeden. Napríklad do Arony, mestečka na strmom kopci, kde je krásne námestie so starým kostolom a priláhou farou. Alebo do San Miguel, kde raz v týždni usporadúvajú

ozajstný súboj stredovekých zbrojnošov. Do Villaflor sa chystali aj minule a nestihli to. *Prečo by to mali stihnúť práve teraz?* Oponoval v duchu. Tiež by sa mali pozrieť na dom. Pravdaže, pravdaže, tak to doma plánovali. Doma. Pred sto rokmi. Keď ešte nevedeli o *Ňom*. Viac neprotirečil, len zo všetkého najviac sa túžil premeniť na kengurie mláďa, pohodlne cestovať a pozorovať svet z jej brucha.

Časovanie vyšlo na minútu. Nemusela byť pritom, keď mu začali padať vlasy. Včera sa vrátila domov a jemu je súdený osamelý týždeň v Columbase. Prestáhovali ho do menšej hotelovej izby, namiesto veľkého dvojlôžka dve postele, ale len jedna s obliečkami. Žiadna mikrovlnka. Mal sa s ňou vrátiť domov. Vo chvíli, keď ju vyprevádzal na letisko, sa ho zmocnila strašná úzkosť. Čo ak zajtra umrie a viac ju neuvidí? Optimista, tak rýchlo to nebude, *Ten* ho najprv trochu potrápi. A nielen trochu.

Po prvý raz bol rád, že je sám, bez nej. Len týždeň. Potrebuje ten týždeň, aby sa zmieril sám so sebou a s *Ním*. S votrelcom, ktorý ho dostal na novú obežnú dráhu. A on nevie ako ďalej. Týždeň sa aspoň nemusí premáhať a tváriť sa, akoby mu nič nebolo. Ako minulý štvrtok. Autobusom sa odviezli do Los Abrigos, malebnej rybárskej dediny plnej dobrých reštaurácií. Od autobusu prešiel sotva sto metrov a už sa unavil. Sotva sa vládal doštverať k stolu. Z dvoch rýb na tanieri zjedol iba vyďobnuté kúsky, pritom boli veľmi chutné. Vystrašenými očami ho mlčky pozorovala, nikdy ho takého nevidela. Na ďalších výletoch nenástojila.

Šesť celých dní sa môže venovať sebe, tej nevydarenej telesnej schránke, ktorá ho nosí na zemi. Ráno postavil pred zrkadlo svoj nejasný obrys. Trošku kostnaté, vykrivené nohy. Svalnaté ramená sa ešte nestihli pretiahnuť do stareckých paličiek. Do hrudníka nevidel, žiaden zips, ktorým by sa dal otvoriť. Zhlboka sa nadýchol, vydýchol, balón sa nafúkol a splasol. Píndúr pod ním sa zobudil, ale nik o neho nestál. Celkom spokojný s kontrolou sa zberal do kúpeľne, keď to zabolelo. Pravdaže, zabudol na hnusáka. Rýchlo si dal tabletku.

Vstával po pansky neskoro, okolo desiatej. Pustil televízor, aby sa v izbe necítil tak sám, na dvere dal visáčku „nerušiť“. Riadne sa naraňajkoval, sľúbil jej to. Spolu naplnili malú chladničku v kuchynskom kúte, *queso fresco*, *jamón*, *chorizo*¹, vajíčka, paradajky, nič mu nechýbalo. Kávu dopíjal skrytý v

---

¹ ovčí syr, šunka, klobása (šp.)

hĺbke balkóna a s úsmevom pozoroval ranný zhon dole pri bazéne. Večer zvykli dvaja chlapi navštíť na seba ležadlá a hadicami vyumývali dvor okolo bazénov. Ráno ich potom narovnali do rovnomerných vojenských radov, z výšky vyzerali ako biele lupene margaréty okolo modrej vody v bazéne. Vtedy prišla tá chvíľa. Len čo sa chlapíci stratili z dohľadu, hoteloví majitelia farebných uterákov ich rýchlo začali obsadzovať. Biele more odpočívadiel sa v okamihu premenilo na pestrofarebnú záhradu.

Pekný hotel, postavený tak, aby pripomínal obrovský prevrátaný katamaran. Loďka naruby, dve vysoké sedemposchodové plutvy spojené kúpaliskovou palubou. Veľký bazén, malý bazén. Paluba lemovaná slnečníkmi reštaurácií. Kuchyne z celého sveta, čínska, vedľa nej anglický steak house, talianska pizzeria, pravý írsky pub a španielska hacienda. Tiež cukráreň a denný bar. V rohu utiahnutý malý supermarket. Na poschodí ešte elegantná jedáleň, kam sa zo suchej zeme vchádzalo mostíkom v podobe vysokých schodov. Večery so živou hudbou. Luxusná loď na ceste do neznáma.

Na poludnie sám zišiel k bazénu. Väčšina ležadiel bola vtedy už dávno obsadená, jedno posledné sa ale vždy pritrafilo. Šiel naisto, z balkóna si ho očami zameral a rýchlo obsadil svojím kanárikovo žltým uterákom. Brával so sebou knihu, ale nečítal, ponad popísané stránky vstrebával tmavomodrú oblohu, pohyb pri vode a tropickú zeleň okolo bazéna.

V duchu kreslil kvety strelície kvitnúce pri bazéne, ale aj tie, čo vyrastali z čudných veľkých kríkov. V hústí listov sa usalašil párik maličkých žltozelenkavých vtáčkov, možno divé kanáriky. Krík vyzeral ako kríženec medzi strelíciou a banánovníkom, z jedného mal listy, z druhého kvety. Mal by sa spýtať, čo je to za rastlinku. Ha, spýtať! Ako?

Pozoroval okolie. Dvaja doleskla opálení chlapi s nafúkanými bicepsmi, mladá ženu s ledva chodiacim chlapčekom čľapkajúcim sa na okraji bazéna. Vychudnutá starena s hodvábnym turbanom na hlave každú polhodinu opatrne vošla do plytkej vody, namočila sa a vypochoďovala.

Až vysmädne, zájde do hotelového výčapu na pivo. Vínu akosi nevedel prísť na chuť, bolo cítiť po tabletkách, ale pivo celkom chutilo. Barman ho už poznal, určite si myslel, že je dáky obmedzený ťulpas, čo nehovorí žiadnym zrozumiteľným jazykom. Má pravdu, nič nevie povedať. Bezhlase hýbe ústami, ukáže na pivnú pípu a prstom naznačí, že chce jedno.

Večer to mal jednoduchšie, mohol strieďať reštaurácie. Najprv dlho študoval jedálny lístok a potom prstom ukázal na jedlo, ktoré si vybral. Potreboval by zosilňovač namontovaný pri hrdle alebo vnútri, niekde v

ústach. Nedoslýchaví nosia za uchom aparát na baterky, on by ho mohol mať pre zmenu pod bradou, či skôr pod sánkou. Dal by si narásť fúzy a bradu, ako sa na umelca sluší a celkom by ho zamaskoval. Omyl. Aj fúzy prestali rásť. No dobre, tak sa naučí bruchomluvu, tá predsa funguje bez hlasieviek, či nie? V televízii raz videl parodistu a ten, keď hovoril z brucha, vôbec sa mu nehýbali ústa.

Až sa teda naučí tú bruchomluvu, príde do hotelového baru, otvorí ústa, presnejšie, len pootvorí, to stačí, nechá ich len tak, bez pohybu. Potom povie: „*Una cerveza, por favor*“¹ a barman nebude chápať, odkiaľ prichádza ten hlas, díva sa predsa na jeho nehybnú tvár. Aby ho ešte viac doplietol, doplní anglickým prekladom: „*One beer, please*“. Vtedy už barmana vyvedie z miery, začne sa obzerať vpravo a vľavo, nakloní sa cez pult, či tam nemá skrytého komplica, potom nechápavo pokrúti hlavou a v duchu sa zmieri so skúsenosťou, že tí cudzinci sú občas, akoby spadnutí z Marsu.

K podnájomníkovi sa chová flegmaticky. Pritom je načase, aby sa s ním zmieril, našiel mu, napríklad poriadne meno, a bral ho ako nenávideného, ale dôstojného nepriateľa. Henten *Hugo!* Áno, to je správne meno pre zloducha. Pretože *Hugo* vyhráva na celej čiare. Zmenil ho, ubral mu z váhy, vytrhal vlasy, neviditeľnou trubičkou vycucal všetku silu z tela a nechal napospas spavej nemoci. Zostal mu len plátenný klobúk na hlave ako slabá ochrana. Proti slnku a najmä proti nepríjemným pohľadom.

Na čo myslí, keď sa práve nezhovára s *Hugom*? Na ich nový dom. Hlúpe, však? V piatok sa taxikom odviezli z hotela až hore do dediny. Tridsať kilometrov. Nebolo to lacné, ale autobus viac neriskoval, lebo deň predtým sa skoro zložil na ulici. Nechoval sa ekonomicky a ona nenamietala. A vôbec, koho zaujímajú peniaze. Až bude vedieť koľko mu ostáva, bude si dovoľovať ešte viac. Cestu okolo sveta asi nestihne, ani červený kabriolet maseratti, ktorým by ju prevážal po úzkych cestách ostrova. Zato každé ráno pohár šampusu, áno!

Z taxíka vystúpili na začiatku ulice a skoro onemeli od úžasu. Domy konečne dostali svoju farbu a boli krásne žlté. Jeden ako druhý. Kanárikovo žlté s modrými obrubami. Žlto-modré. Švédske! Nie je v tom symbolika? Dobre, aj kanárske farby sú žltá a modrá, majú ich spolu s bielou na zástave. Ich dom bol ale v sýtejších odtieňoch, žltá s modrou ako ozajstné farby, farby

---

¹ Jedno pivo, prosím (šp.)

slnka a oblohy. Modrá obruba presne odrážala oblohu, veľké žlté plochy boli ako slnko, ktoré sa vpilo do stien. Van Goghov žltý dom. Slamovožltá, ktorú tlačil z tuby priamo na plátno!

Krásny dom. S veľkými francúzskymi oknami, s predzáhradkou, terasou. Dokončený, čistučký, len na vydláždenej terase sa povalovalo pár kartónov. Vchodové dvere boli otvorené, výrazne zaklopal, vnútri sa tmolili dvaja elektrikári.

– *Nuestra casa,*¹ – hrdo zahlásila ona.

Chlapík zohnutý nad zásuvkou pokrčil plecami a nenamietal. Hore na schodoch stál osamotený tranzistor a ozvenou vykrikoval ťahavú kanársku muziku. Izby upratané do blyšťava, snehobiele steny, biele dlaždice s mramorovým vzorom, zárubne z prírodného dreva a k tomu výhľad na trblietavé more. Chytil ju za ruku, a keby sa nehanbil, oprel by sa o ňu celým telom, aby ho cítila. Slzy sa mu tlačili do očí od tej krásy.

Najneskôr vo štvrtok musí na ďalšiu krvnú skúšku. Pravidelne, raz do týždňa napojiť upíra, ako tomu hovorili. Aby doktori správne namiešali jedy, ktorými ho každý tretí týždeň napumpujú. Dostane spolu šesť chemoterapií, telo viac nevydrží. Alebo sa chémii podarí *Huga* zahľušiť, alebo odolá a odnesie si to sám. Minulý týždeň boli v Hospiten Sur spolu. Cestou z hotela sa viedli za ruky ako malé deti. Pekná nová nemocnica, súkromná, najmä pre cudzincov, na recepcii uniformované dievčatá, každá hovorila po anglicky. Prijemný doktor. Podal mu anglickú verziu diagnózy, hneď chápal prečo tie testy. Oslovoval ho krstným menom, žiaden *señor*. Po polhodine mal výsledok v ruke. Na recepcii mu to odfaxovali do lundskej nemocnice a celé to stálo iba dvetisícpäťsto pesiet.

Až na to, že krvný obraz bol pod psa. Hemoglobín len na sedmičke, biele krvinky, leukocyty, ako-tak na úrovni. Preto bol a stále je veľmi unavený. Ona ho sklúčene prosila, opakovane zdôrazňovala, že sa musí viac usilovať, snažiť sa, ako len vládze a pri druhej skúške vyžmýkať trošku lepšie kvapky krvi. Záleží na kvalite. Aby aj doktor bol spokojnejší. Dobre, sústredí sa. Dnes je trošku pod mrakom, ak bude zajtra svietiť slnko, zmôže sa na lepší obraz. Teda ten krvný.

Každé ráno zbiera z vankúša chumáče vlasov a splachuje ich v záchode. Myslí na upratovačku, iste je z neho zdesená. Dokonca mu umýva riady po

---

¹ Náš dom (šp.)

raňajkách. Sprievodkyňa z cestovky ich upozornila, že si to majú robiť sami, umývanie riadov nie je v cene pobytu. Včerajšie výsledky krvnej skúšky boli o chlp lepšie ako pred týždňa. Treba to osláviť. Večer zájde na panáka. Panák mu vyrobí ešte krajšie krvinky, nech si doktori hovoria čo chcú.

Mal by sa dať ostrihať, oholiť celú hlavu. Vyzerá odstrašujúco. Miestami sa slabo držia strapaté svetlosivé vlásky, okolo svetia malé lysinky. Nemá odvahu česať sa, všetko by si vykmásal. V Columbase je aj holič. Nie, to nie. Radšej doma, u holiča vo vestibule fakultnej nemocnice, ten musel vidieť veľa takýchto hláv. S vyholenou hlavou bude ako skinhed, to sa dnes predsa nosí. Pokožku na hlave má veľmi ružovú, treba ju opáliť. Je mu vcelku jedno ako vyzerá, len ju nechce desiť.

Znovu sa vyberie k domu. V pondelok, hneď po raňajkách, program na celý deň. Autobusom na Playa San Juan a taxíkom hore do ich dediny. Taxík na krátku vzdialenosť nie je taký drahý. Poprosí šoféra, aby ho vyzdvihol po dvoch hodinách. Na papier napíše meno dediny, ulicu a pod ňu: „*dos horas*“. Na ďalší papier zas musí napísať svoje meno, ukázať stavbyvedúcemu, aby ho vpustil do domu. Život bez hlasiviek je zložitý.

Potrebuje znovu odmerať kuchyňu. Minule, keď boli spolu, pri veľkej citovej záplave na všetko zabudol. Na milimeter presne treba odmerať, kde je prívod vody a kde je umiestnený odtok. Tiež, kde sú elektrické prípojky. Aby správne nakúpili kuchynské skrinky, ktoré privezú kontajnerom.

Kontajner na sťahovanie. Stihne to ešte? Možno je na ostrove naposledy. Nik nevie, či jedy budú zberať. Niekedy býva priebeh závratne rýchly. Vlastne je to aj dobre. Hrá sa na hrdinu. Dobré? Čo je dobré? Vôbec nevie, čo to znamená. Nemá potuchy, či vydrží tie skutočné bolesti.

Aké to bude bývať na ostrove? Nielen týždeň, dva, a nie v hoteli s pupočnou šnúrou turistov. Vo svojom, a aspoň rok. Ha! Chceš vyjednávať o odklade? Čo ponúkneš za rok života? Nemá nič na výmenu, len svojich šesťdesiat prešustrovaných rokov. Šesťdesiat kontra jedna, dobrý obchod, nie?

Stanú sa z nich migranti, prisťahovalci. Síce dobrovoľní, žiadni utečenci, ale aj tak. Na celom svete je to rovnako, domáci nemajú radi cudzincov, vypudzujú ich. A prisťahovalci zas nevedia čo so sebou. Nedôvera. Pred rokmi pracoval s jedným Maďarom, ktorý v kuse plakal, že ho nemajú radi. Nebola to pravda, nikto mu nič nevyčítal, práca mu šla od ruky, dokonca perfektne hovoril po švédsky. Mal trošku fínsky prízvuk. Bol ale ustavične mrzutý, rozladený a rád opakoval: „V mojej krajine je to inak, u nás sa to robí tak a hentak.“ Nič sa mu nepáčilo, pokúšal sa každého pretvoriť na svoj obraz. Nešťastný z toho, že žije v cudzine medzi cudzími, vinil Švédov, že nie sú

dost' maďarskí. Aby raz aj on nezačínal každú druhú vetu slovami: „*En mi pais...*“¹

Mal by sa lepšie učiť tú ich španielčinu. Je to svetový jazyk, aj sa mu páči, je melodický, nešušlavý, až hranatý. Po Novom roku sa doma zapísal na jazykový kurz, chodil dva mesiace, dvakrát do týždňa, potom zmizli hlasivky, a tam skončila jeho usilovnosť. Jazyk je dôležitý. Pretože nestačí mať dom, dôchodok a povolenie k pobytu. Ktoré ešte nemajú. Zatiaľ im udelili len to dočasné *Número de Identificación de Extranjero*, domácky zvané *NIE*. Aby si mohli otvoriť účet v banke a mali kam posielat' peniaze. Každý mesiac. Aby staviteľ mal z čoho stavať. Alebo spreneveriť. Umne to vymysleli. Banka financuje stavbu a namiesto staviteľa splácajú pôžičku budúci vlastníci. Z domu im doteraz ale nepatrí ani kľučka.

Právnička Elena sľúbila, že pomôže s vybavovaním trvalého pobytu, modrej karty *residente*. Znamenalo by to daňové úľavy a krôčik bližšie k domácim. Žiadosť spolu s hrbou ďalších španielsky písaných formulárov sa podáva na úrade v hlavnom meste Santa Cruz de Tenerife. Preto potreboval tú fotku. Vyzeral na nej hrozne. Vyjašené vpadnuté oči, ako keď mŕtvole nasilu otvoria viečka a oči nasmerujú na jeden bod. Na fotke má aspoň vlasy, dnes by ho už k fotografovi nedostala.

Dočerta aj s takým životom. No dobre, ale čo ak to prejde? Úmrtnosť nie je stopercentná. Raz určite zomrie, len to nemusí byť práve vinou *Huga*. Možno ho z toho dostanú. Sestrina kamarátka mala to isté čo mama a vyliečili ju. Dnes dokážu veľa. Sú to preteky s časom, zabrzdia ho, zaženú do kúta, možno aj umŕtvia. Alebo len omráčia. Vraj sa to väčšinou vráti, ale s časovým odstupom. Rok, dva. Viac nežiada.

Zajtra opatrne vlezie do hotelového bazéna, namočí sa, aby cítil príjemný chlad vody. Ako tá stará baba, čo tiež len vpochoduje a zase vycúva. Pravdaže, v klobúku. Keď ona môže v turbane. Svoje prediednuté chumáče vlasov nebude nikomu ukazovať. Pokúsi sa o niekoľko temp, v bazéne je trochu prisolená voda, ľahšie sa v nej pláva. Už len tri dni. Počíta dni a hodiny ako malé deti pred Vianocami. Deň predtým, ako odletela sa milovali. Videl, že mala strach, aby si neublížil, ale zvládol to. Možno to nebolo podľa veľkej knihy, ale cítil, že ešte žije a môže jej dať kúsok svojho srdca a celého seba.

---

¹ V mojej krajine... (šp.)

Tabletky fungujú, je hladný. Aspoň niečo za tú cenu. Dnes sa pokúsi o výdatnú večeru, najmenej dva chody. Napríklad v tej reštaurácii pod palmami. Objavili ju spolu a usúdili, hlavne ona, že tam dobre varia. Vtedy si dal len studenú polievku gazpacho, aj z tej polovicu nechal, ona svoj steak chválila. Teraz má, dokonca, chuť na riadny kus mäsa.

Z hotela je to ale ďaleko. Preňho ďaleko. Akoby mal na nohách olovené sandále. Večer sa ochladí, ľahšie sa chodí. Lenže slnko zapadá až po siedmej, celý deň, aby vydržal o hlade. Taxík si vziať nemôže, vysmiali by sa mu. Pre zdravého človeka je to prechádzka na pár minút. Navonok nevidieť, aký je slabý, ani že sa necíti dobre. Rozvrhne si cestu na etapy. Z hotela dole ulicou cez prvú križovatku, tam si dá napríklad malý aperitív v podobe jablčného džúsu. Chvíľu posedí na terase pred barom. Odtiaľ podchodom pod rušnou cestou, popri vilkách, potom nasleduje budova akejsi opustenej diskotéky a hneď pri pláži je reštaurácia pod palmami.

Dobre, nevzdá to, sľubuje. Bude bojovať, ako vládze. Dočerta! *Caramba!* Veď má nejaké percento na svojej strane. Ako v lotérii. Tam sú šance omnoho menšie a predsa to ľudí neodradí. Nemá čo stratiť. Pred pár rokmi si zvolil nový život. S ňou. Po čase zlej samoty sa znovu oplátilo žiť. Našli si svoj ostrov a kúpili dom. Nemôže ju zradiť, len tak hodiť uterák do arény. Sorry, keď on nevládze. Čo nevládzeš? Dnes to bude poriadny steak a víno. Aj keby si sa štvornožky mal doplaziť tam a spať!

Päť a pol hodiny letu na juh, päť hodín na sever. Päť pokojných hodín na rozmýšľanie a snívanie. Nemusí sa s nikým zhovárať, ani nevie, kto pri ňom sedí. Vytočil sa do okna a ponad biely spenený koberec, hľadel do modrého nekonečna. Z obrazovky nad hlavou vyčítal, že lietadlo zanecháva ostrovy a nabralo kurz k Madeire. Rýchlo lovil štrbinky medzi mračnami, ešte raz chcel z výšky nazrieť medzi lávové skaly, ale pod lietadlom sa už po chvíli trblietal len bezhraničný oceán. Ľahol si teda na biely vankúš, tvár ponoril do mrakov, zavrel oči a pomaličky plával nad ostrovom. V jednej ruke maliarsky nôž, v druhej kúsok preglejky, na ktorú z tuby vytlačil farby, medzi zubami malý štetec. Nožom škrabal olej do plátna, priamo na podklad, žiadne skice, pracoval rýchlo, obraz sa tlačil z hlavy ako nenarodené dieťa.

Doma sa pustí do nového plátna. Dramatického, ako len farby vedia byť dramatické. Pred mnohými rokmi tak začínal, z akéhosi vnútorného popudu sa vrhol na maľovanie starých domov na samote. Nekonečné pláne, sneh a dážď, rozbúrené more, vietor a víchor. V jeho plátnach bolo napätie, sila, ktorú sa pokúšal zachytiť. Žiadne priame slnko. Na severe je slnko vyblednuté ešte aj

v tom krátkom období, ktorému sa hovorí leto, len nesmelo visí na svetlomodrej oblohe. Ozajstné slnko, svetlo a farby sú na juhu. Preto sa sťahuje na ostrov. Potme sa nedá maľovať. Ostrov je plný farieb života. Každá, ako má byť. Červená je tmavočervená od hrdzavého odtieňa zeme, rastú na nej tmavozelené borovice, vedľa stoja snehobiele domy, pod nimi tmavomodré more. Má pokračovať? Netušil, že slnko vie vyrobiť takú krásnu paletu.

Videl už hodný kus sveta. Rád cestoval, zo začiatku s kamarátmi, neskôr s rodinou. Mal zmapované moria omývajúce starý kontinent. Bol v Portugalsku, v Nice, aj na Kréte, na Jadrane. Tiež na Capri. Capri sa mu veľmi páčilo, pekný hornatý ostrov, inšpiroval umelcov, filozofov. Krásne svetlo, rôznorodé, ale Tenerife ho tromfne. Bije do očí hlbšími odtieňmi. Z tmavej atlantickej hĺbky do biela spenených pobrežných vln vyrastajú mohutné lávové čipkovité skaly, drsné a čierne od večných dotykov oceána. Strmé stráne nad nimi hýria odtieňmi zelených rastlín, endemity, sukulenty. Pichľavé kríky opuncie, dažďové vrásky hlbokých žľabov, zelené slzy, červené slzy. Kopce sa vlnia ako čerstvo upečená bábovka vyklopená z formy. Namiesto cukrovej polevy obtiahnuté zamatom kvitnúcich rastliniek. Večná jar.

Miestami býval ten ostrovný krajinný koláč načatý, odkrojený kus hory zanechal zvráskavenú strmú ranu, kam sa nasťahovali malé domy. Osada Masca. Obývaná beznádejne stratenými stvoreniami. Odtiaľto to musí byť najbližšie do večnosti. Medzi tými gigantickými skalami by chcel zomrieť. Žiť? Nie, tam nie. Odlúčený od sveta, v dedinke prilepenej na úbočí skalnatých hôr. Cez deň sa ukrývať pred hordami turistov snaživo zabíjajúcich romantiku.

Pred rokom, začiatkom studeného januára, utiekli zo severskej zimy na Tenerifé. Odhodlaní kúpiť dom. Túlili sa po ostrove, až v realitnej kancelárii na južnom pobreží, v mestečku Playa de San Juan, našli dom, o akom snívali. Usmievavá pani preplietala angličtinu svojou materčinou a pohotovo im vytlačila farebné obrázky. Tri izby, kuchyňa, červená škridlová strecha, biele steny, tmavozelené drevené dvere a okná. Záhrada s mandľovníkmi a hroznom. Ľudská cena. Na mapke vyznačila cestu. Nie je to ďaleko, vôbec nie. Osem kilometrov pozdĺž pobrežia do Los Gigantes, potom ďalších desať hore kopcom do Santiaga del Teide a odtiaľ asi päť dole do Mascy. Dedina zamaskovaná medzi ozrutnými skalami. Iba pätnásť kilometrov od mora. Denne jazdieval tridsať do práce a späť.

Len nepovedali akých kilometrov. Kanárskych! Od pobrežia sa serpentína strmo šplhala do mestečka Tamaimo, vklineného medzi dve úbočia, biele domky, červené strechy, modrý oceán končiaci v nedozerne. Úzka cesta, namiesto zvodidiel vrúbená polmetrovými obdĺžnikmi kameňov na ležato. Pravidelné svetlé kvádre sedeli vedľa seba ako perlový náhrdelník a odrážali zvuk v staccato, ta-ta-ta-ta-ta. Z jednej strany výhľad na more, z druhej výhľad na zasnežený špic skoro štvortisícovej Teide.

Obdivoval tú sopku. Zo severnej strany ostrova sa Teide výšila nad Puerto de la Cruz ako okrúhly prsník plný mlieka, ako žena plávajúca na hladine s hrdo vztýčenou bradavkou. Z tej bradavky vraj občas strieka oheň, nie mlieko. Puerto je celkom nechránené, mohlo by dopadnúť ako Pompeje. Na južnej strane stojí za chrbtom Teide celý reťazec vysokých hôr, na stráži, láva sa cez ne nedostane, len skalnými kaňonmi, hlbokými roklami. Teoreticky. Nemala by. Lenže posledný výbuch sopky, nie Teide, jednej menšej sestry, bol ani nie pred sto rokmi. Láva sa valila z výšky tesne popri Santiagu a ešte aj dnes sú na okolí čierne čipkovité skaly ako čerstvé morské huby vyvrhnuté na breh.

Santiago vo výške tisíc metrov stráži veľkú horu. Španieli neoplývajú fantáziou, aspoň nie v miestnych názvoch. Mestá sa volajú San Juan, Santa Cruz, San Bartolomeo alebo Santiago. Na každom ostrove niekoľko svätých. Stredovekí dobyvatelia s radosťou konfiškovali a súbežne hubili pôvodných obyvateľov. Na upokojenie zlého svedomia si potom privolali na pomoc všetkých svätých a roztrúsili ich po ostrove. San Jacobo del Teide, svätý Jakub z Teide. Jakub je ten, kto číha za rohom, pomáha, kde treba. Tak si to pamätal zo školy. Vtedy, pred sto rokmi, bol úspešný, podarilo sa mu odkloniť prúd lávy od mesta.

V mestečku Santiago del Teide skoro minuli nenápadnú smerovku na rohu jednej ulice, Masca. Zabočili medzi domy a už sa šplhali a šplhali. Malé auto z požičovne sa zadýchalo, teplota v chladiči nebezpečne stúpla. Potom to prišlo. Úzka cesta sa ešte viac zúžila, stredová čiara sa stratila, perlový náhrdelník nárazníkov bol na dotyk ruky. V protismere sa blížilo auto, na kúsok rozšírenej krajnice im odstúpilo z cesty a trpezlivo počkalo, kým prešli. Konečne prestávka, vyhliadkové parkovisko. Veľmi rád na chvíľu zastal. Potili sa mu ruky, hoci nebolo teplo. Otvorená panoráma, zhora ohraničená čiernou skalnou stenou masívu, slnečné južné svahy pokryté zeleným kobercom nízkych porastov. Len v diaľke v hĺbke pod nimi sa červenalo pár striech. Masca.